

WERKEN ALS VISSENDOKTER

Bij Dierenkliniek Europaplein

Nadat ik mijn studie Diergeneeskunde in 2006 afgerond had kon ik meteen aan de slag bij Dierenkliniek Europaplein. Ik had hier al meerdere malen stage gelopen. Daar sta je dan, als net afgestudeerd dierenarts: alle kennis aan boord maar amper ervaring. Gelukkig begrepen mijn werkgevers dat en ben ik zeer goed door hen begeleid bij de uitoefening van ons vak. Bij twijfel kon ik altijd met hen overleggen. Hierdoor groeide mijn ervaring en zelfvertrouwen met de dag.

Nadat ik de basics van mijn vak onder de knie had werd mij gevraagd in welke richting(en) ik mij verder wilde ontwikkelen, ter aanvulling van de expertise van de kliniek. Marnix Lamberts, een van mijn werkgevers, bood aan mij in de tandheelkunde en kaakchirurgie op te leiden, iets wat ik met veel plezier doe. Marno Wolters, mijn andere werkgever, is ook een van de dierenartsen van Artis en hij werkt veel met vogels en reptielen. Dat sprak mij eveneens aan en ik was welkom om met hem op de vrijdagen mee te lopen als hij zijn ronde in Artis deed. Op die manier raakte ik ook betrokken bij het wel en wee van het aquarium van Artis. Ik begreep van Marno dat er bij de drie dierenartsen van Artis weinig ervaring was met de visgeneeskunde en dat ze bij gezondheidsproblemen van vissen vaak in de boeken moesten duiken. Op de kliniek werden ook steeds meer vissen met problemen aangeboden. Daarbij gold ook dat de kennis bij de dierenartsen optimaler kon zijn. Nu heb ik sinds mijn achtste aquaria, ik duik graag, ook in Nederland, en ik ben erg geboeid door de onderwaterwereld. Dus ik besloot mij in dit onderwerp te verdiepen, gesteund door mijn werkgevers. Dit hield in dat ik enkele cursussen volgde, veel literatuur doorspitte en enkele behandelprotocollen opstelde. Het is vaak zo dat hoe meer je van iets weet, hoe leuker het allemaal wordt. Zo ging dat ook met mijn verdieping in de visgeneeskunde.

Koi-houderij

De visgeneeskunde is ontwikkeld vanuit de visteelt – voedselproductie en siervissen – en, recenter, door de Koi-houderij. Koi zijn Japanse sierkarpers die zeer veel waard kunnen zijn (tot \$ 100.000). Omdat vissen een erg

intieme band hebben met hun omgeving, het zwemwater, kunnen infecties en parasieten gemakkelijk een probleem worden. Ze zwemmen, 'ademen' en drinken in hun eigen afvalstoffen. Als deze afvalstoffen te veel aanwezig zijn (door een slecht filter, teveel voeren of teveel dieren) dan neemt hun afweer af en kunnen infecties en parasieten nog gemakkelijker grip krijgen op de vissen. Er is dus veel te doen in het voorkomen van ziektes, vooral door goed management: goede waterkwaliteit, afgestemd voeren, niet teveel dieren bij elkaar houden, enzovoort. Bepaalde infecties en kwalen hebben medicamenteuze of chirurgische ondersteuning nodig. Medicijnen geven aan vissen is in de regel gemakkelijk: gewoon oplossen in het zwemwater. Bij vissen groter dan tien cm (zonder de staart mee te rekenen) is het ook mogelijk injecties in de spieren of lichaamsholten te geven. Hierdoor kun je dieren nog beter ondersteunen bij hun herstel, met bijvoorbeeld antibiotica, vitaminen, pijnstillers et cetera.

Chirurgisch kan er ook steeds meer bij vissen. Wonden desinfecteren en behandelen, bulten en tumoren wegneemen en zelfs buikchirurgie is mogelijk. De vissen dienen

Piet Hellemans

hiervoor eerst verdoofd te worden, door het narcosemiddel in het water op te lossen. Wanneer de vis dan bewusteloos aan het oppervlak drijft kun je (snel) je handelingen verrichten. Voor buikchirurgie en lange operaties moet een vis dan 'beademd' worden; dit gebeurt door een slang in de bek van de vis te plaatsen. Door deze slang stroomt dan water met extra zuurstof en het narcosemiddel. De vissen liggen in een gootje en het water passeert via de bek door de kieuwen en stroomt via een systeem van gootjes weer naar de pomp. Hierdoor wordt de huid van de vis ook vochtig gehouden tijdens de operatie, wat uitdroging voorkomt.

Zorgplicht serieus

Gelukkig is het tegenwoordig zo dat mensen hun huisdieren naast de economische waarde ook een emotionele waarde toekennen. En steeds meer mensen nemen hun zorgplicht voor hun huisdieren serieus. Hierdoor worden zieke vissen minder vaak door het toilet gespoeld en eerder bij een dierenarts aangeboden. Sommige mensen die al jaren dezelfde vissen houden hebben ook echt een band met hun vissen en willen dat zij gezond en gelukkig zijn. Ook de goudvis van € 2,50 wordt steeds meer als een volwaardig huisdier gezien en krijgt medische ondersteuning, als dat nodig is. De kosten van een dierenarts (consult, ingrepen en medicatie) kunnen al snel het tien of twintigvoudige zijn van de aanschafwaarde. En dan is behandeling helaas nog geen garantie voor herstel. Soms moeten behandelde vissen alsnog geëuthanaseerd worden wanneer de behandeling niet aanslaat. Ondanks dat heb ik steeds meer vissen als patiënt aangeboden gekregen en het overgrote deel ervan gelukkig met succes behandeld. Managementproblemen oplossen, wondbehandelingen en chirurgische ingrepen doe ik nu met enige regelmaat en veel plezier.

Naast de visgeneeskunde heb ik ook de huisvisites voor dieren bij het Europaplein opgepakt en uitgebreid. Dit kan gewenst zijn als iemand slecht ter been is, er veel dieren behandeld moeten worden (entingen bijvoorbeeld) of als een dier zo slecht is dat vervoer naar de kliniek niet mogelijk of gewenst is. Hiervoor rij ik op mijn fiets of motor door heel groot Amsterdam om dieren op locatie de nodige zorg te bieden. Vaak gaat het hierbij om euthanasie van erg oude of zeer zieke dieren en is dat dan nog de enige manier om het dier te helpen. Dit is de minst leuke kant van mijn vak, maar het hoort erbij. Als een dier (ondragelijk) lijdt en niet meer kan herstellen is euthanasie in het belang van het dier en soms zelfs een verlossing. Zelf heb ik ook dieren, een hond en vissen, en

Op huisvisite

ik kan mij goed verplaatsen in de band die je met je dier kan hebben en de pijn als je afscheid moet nemen. Soms worden deze emoties mij ook wel eens te veel, zeker als ik ook veel betrokken ben bij het dier en de eigenaar. Gelukkig went dit en nemen eigenaren het je niet kwalijk als je emoties toont op moeilijke momenten, zolang je maar professioneel blijft.

Kort geleden ben ik door Marno Wolters geïntroduceerd bij Stichting De Toevlucht. Dit is een vogel- en kleine zoogdierenopvang in Amsterdam Zuid-Oost. Ik ga daar maandelijks langs om de probleemgevallen te onderzoeken en te behandelen. Er is veel kennis en kunde aanwezig op het gebied van vogels en egels, waardoor het team van De Toevlucht (overwegend vrijwilligers) zelden mijn hulp in hoeft te roepen. Dieren die niet op bepaalde standaardbehandelingen reageren of weinig voorkomende problemen hebben worden mij dan gepresenteerd. Gelukkig kan ik in geval van twijfel ook hierbij rekenen op de ervaring van mijn werkgevers en collega's. Zo ontwikkel ik mij in mijn vak en leer ik continu bij. De voldoening haal ik uit de bevordering van het dierwelzijn, de omgang met mens en dier en het aangaan van nieuwe uitdagingen.

Piet Hellemans

Dierenkliniek & Trimsalon Europaplein

Tel: 020-6642094

www.dierenkliniek-europaplein.com